

Milano extramuros 2015

V nábytkářském kalendáři je duben od nepaměti spojen s pojmem Milano. Někdo je vnímá „jen“ jako největší nábytkovou výstavu konanou v nově postaveném výstavním areálu mezi městečky Rho a Pero, většina odborníků ale ví, že v tu dobu je Miláno nábytkem doslova prostoupeno.

Komplex výstav **Salone Internazionale del Mobile** zaměřených na nábytek do bytových interiérů doplňují obrok specializované výstavy: kuchyně alternují s koupelnami a svítidla, letos tu proběhla výstava kancelářského nábytku a každý rok se tu koná i „satelitní“ výstava studentských prací a mladých designérských studií.

Autor: doc. Ing. arch. Ludvika Kanická, CSc.
Lesnická a dřevařská fakulta
Mendelovy univerzity v Brně
Kontakt: kanicka@mendelu.cz

Foto: autorka

Neméně významný podíl designu lze ale shlédnout mimo výstaviště (extramuros). Mít svoje showroomy v městském centru patří k prestiži zejména italských firem. Během konání veletrhu jsou slavnostně upraveny, přeplněny inovacemi a slouží i jako místo setkání obchodníků a producentů s novináři, designéry a dalšími celebritami.

Osobitou částí nábytkového festivalu v Miláně je pavilon Triennale, kde byl před léty položen základ výstavní tradice severoitalské metropole. První přehlídka nábytku se konaly jednou za 3 roky (snad proto, že symbolické trojky stály v letopočtu zrodu akce v roce 1933?) a jedním z otců-zakladatelů byl známý designér a publicista Gio Ponti. Dnešní pavilon Triennale, vlastně milánský dům umění, bývá v dubnu výstavami s tematikou designu doslova přeplněn.

Zona Tortona

Snad nejznámějším pojmem v souvislosti s akcí Milano-extramuros je Zona Tortona, bývalá industriálně-rezidenční čtvrť, ve které už řadu let souběžně s milánským salónem probíhá akce Tortona design week. Zatímco výstaviště má pevnou strukturu s jasným členěním na klasiku, modernu a design, je Zona Tortona uspořádána způsobem „Azore hleděj“. Haly často složitého půdorysu jsou doslova vrostlé do zástavby dvou ulic – Via Tortona a Via Savona. Některé

mají víc podlaží, často jsou k prezentaci využity dvory a suterény. Vše je tak trochu nepřehledné a návštěvník je vždy překvapen přehlídkou tvorby národních prezentací, mladých tvůrců a jejich studií, výrobců nábytkářských materiálů či firem, které z nejrůznějších důvodů preferují expozici v omšelých halách ve městě před nablýskaným milánským výstavištěm.

Zona Tortona je dosažitelná i pěšky, slabou půlhodinku od slavné milánské katedrály. Po tlačenci v metru je to příjemná změna. Protože vystavovatelé omezili distribuci tiskovin a odkazují na webovské stránky, nebrání příjemné procházce ani těžká taška. Jediným nepřítelem je čas. Aby se člověk „ne-

zasekl“ v první expozici, je vhodné vzít si v první hale plánek s přehledem akcí, zvážit svoje časové možnosti a udělat si časový plán.

Moooi

Jestli je něco, co v Tortoně v žádném případě nelze vynechat, pak je to již tradičně prezentace holandské obchodní společnosti Moooi. Ta se již před léty přestěhovala z objektu Superstudio Piú do prostoru zřejmě bývalého kina či klubu v ulici via Savona 56, kde lehce zaplní plochu blížící se dvěma tisícům čtverečních metrů, což by v areálu Pero zřejmě nezapltila. Jedním z důvodů je i nestandardní výška výstavního sálu,

Monster armchair Divina, Marcel Wanders

jež je pro prezentaci jedinečné scénografie nezbytná.

Spolumajitel a umělecký ředitel Moooi, světově proslulý designér Marcel Wanders je totiž známý svými dechberoucími výstavními kreacemi. Scénografická pravidla se přitom nemění. Renomovaní fotografové dodávají obří fotografie sloužící jako kulisa instalovaných fragmentů interiéru, ve kterých je pomocí zcela netradičních doplňků rozehrán nějaký děj. Téma fotografií se každý rok mění. Někdy to jsou detaily z rembrandtovských obrazů, jindy fragmenty klasických holandských interiérů, velkou polemiku vyvolala i nahá těla starců. Hranice estetiky a kýče jsou u Marcela Wanderse poněkud posunuty. Krásu těla nachází v každém věku, na hřbet plastového prasete klidně nainstaluje odkládací plochu, navrhne lampu v podobě koně, delftskou fajáns (obdoba cibuláku) zkombinuje se zlatou glazurou. Letošním superkýčem byl zahradní gril v podobě ležícího srnce. Marcel Wanders si libuje ve scénografické práci s měřítkem, snad proto, že sám měří skoro 2 metry. Používá obří rámy často s kontroverzními fotografiemi, svícny, obří lampy a lidské figuríny, které stává na hlavu. Snad proto je v Holandsku považován za klauna, kterého půlka národa nenávidí, ale druhá půlka miluje. Proto nikoho nepřekvapí, že používá vlastní logo – hlavu s klaunským nosem. Smyslem jeho prezentací je vyvolat emoce. Mooi v holandštině znamená hezký. Třetí „o“ bylo do názvu firmy přidáno jako zvýraznění estetické stránky nabízených objektů, která je skutečně na hraně konvencí. Snad proto je vždy expozice Moooi doslova obsypána milovníky netradičních řešení. Ani letos tomu nebylo jinak. Motívem obřích fotografií byly lidské obličejy a dalším nekonvenčním zdobným prvkem byly obří skulptury dřevěných houpacích koní. Jakkoli to zní divně, jsou produkty Moooi použitelné pro každého. Vlastní nábytkové tvary jsou často velmi prosté až minimalistické a úžasná show zpravidla vzniká použitím netradičních dezénů potahových látek a šokujícím aranžmá včetně drobných interiérových doplňků. Sortiment letos rozšířily extravagantní koberce s různými motivy včetně papoušků a plameňáků. Exponáty z Milána byly po výstavě přeneseny do showroomu Moooi v Amsterdamu.

Dávno už neplatí, že Tortona je čtvrtí neestetických industriálních budov. Fasády objektů se neustále vylepšují, v jednom z nich vzniklo nové centrum designu. Neformálním ohniskem akce však

zůstává i nadále objekt Superstudio Piú umístěn v ulici Via Tortona 27. Nejružnější instalace a aranžmá zde útočí doslova na všechny smysly včetně hmatu, hra barev, světél i hudby podněcuje povědomí o důležitosti designu v každodenním životě naší společnosti. Nejde zde zdaleka jen o nábytek (na rozdíl od výstaviště) a akce má často i ekologický rozměr.

Francouzští vystavovatelé

Již tradičně mezi národními expozicemi dominuje sousední Francie. V jejím rámci ani letos nechyběla francouzská instituce VIA notoricky známá svým zaměřením na výzkum v oblasti nových materiálů a technologií. Z pařížské výstavy Maison&objet sem převezla svoji expozici: projekt finanční podpory tzv. Bílou kartu a další podporované projekty mladých francouzských tvůrců. Od doby svého vzniku podpořila tato instituce financováním prototypu 488 projektů, udělila 69 výzkumných stipendií, tzv. Bílou kartu a uvedla do praxe 434 designérů. Patří k nim např. Philippe Starck (1982), Pascal Mourgue (1983), Jean Nouvel (1987), Éric Jourdan (1994) nebo Ronan Bouroullec a Patrick Jouin (1997).

V přehlídce tvorby nejvýznamnějších francouzských designérů nechybělo ani jméno světové ikony Pascala Mourgua, který loni v prosinci odešel do designérského nebe. Z jeho nekonečné tvorby byl vybráno křeslo Regate, navržené pro významného producenta outdoorového nábytku, firmu Fermob.

Jako zástupce průmyslové sféry představili Francouzi milovníkům designu další firmu z rodiny „národního stříbra“ – společnost Tolix, kterou založil v roce 1927 Xavier Pauchard (1880–1948). Firma díky svým plechovým židlím neutrálního designu odolávajícímu výkyvům módy během své stoleté historie doslova dobyla celý svět. Nejslavnější židle A se vyvinula z více historizujících předchůdců. Je stohovatelná, velmi stabilní díky svému tvarování a odolná vůči rozmarům počasí. To zajišťuje technologie galvanizace plechu, kterou si její tvůrce nechal patentovat. Famózním úspěchem židle A byla dodávka několika tisíc exemplářů na světovou výstavu v roce 1937 v Paříži. Na tvarování židle v duchu zásad modernismu a Bauhausu se podílel významný francouzský designér Jean Prouvé.

Nezničitelná židle A existuje na trhu právě 80 let a mohli jsme ji spatřit třeba na palubě slavného parníku Normandie

Nový styling židle A firmy Tolix, Giulio Ridolfo

nebo ve stovkách pařížských kaváren. Aktuálně se vyrábí v 50 barevných odstínech a vyváží do 27 zemí. Najdeme ji ve sbírkách MOMA, Centra Pompidou nebo ve Vitra Design muzeu ve Veil am Rhein. Přesto se zdá, že její potenciál dosud nebyl zcela využit. U příležitosti svého úctyhodného jubilea byla v Miláně předvedena v 8 verzích nového stylingu navrženého současnými talentovanými tvůrci, jako je Giulio Ridolfo, Julie Richoz, Konstantin Grcic a další. Židle A jednoznačně patří do sbírky objektů světového dědictví designu. V Zóně Tortona se předvádějí spíše myšlenky a koncepty, ze kterých se později možná vyprofilují reálné produkty. Je tedy obtížné vysledovat zde nějaké trendy. Na rozdíl od komerční prezentace na milánském výstavišti zde převažuje spíše edukativní aspekt – jak všemi možnými způsoby podnítit zájem nejen odborníků, ale především i laiků o tak fascinující fenomén, jakým je design. Pokud totiž budou spotřebitelé požadovat kvalitní design všech produktů tvořících naše životní prostředí, budou výrobci nuceni takové zboží produkovat. A to je zase velká výzva pro designéry a potažmo s nimi i pro školy, které takové odborníky budou vychovávat. ■

Další obrazové postřehy z Miláno extramuros naleznete v pdf verzi článku na portálu www.drevmag.com

v sekci VÝSTAVY

Houpací kůň – magnet letošní expozice Moooi, Marcel Wanders

Tapered table, Moooi, Nut dining chair, Marcel Wanders

Shift dining chair, Jonas Forsman

Sofa Power nap, Marcel Wanders

Firma Slide vybavila Superstudio vtipnými lavičkami a svítidly

V Tortoně lze narazit i na „bazén“

Přistavná postýlka – dítě leží přímo vedle lůžka matky, ta kvůli němu nemusí v noci vstávat

Regate, design Pascal Mourgue, firma Fermob, inspirace napnutou loďní plachtou. Podobnost se světovou ikonou, křeslem Butterfly z roku 1938 je evidentní

Střední generaci slavných Francouzů zastoupil úspěšný Philippe Nigro svým křeslem Bridge, firma Hermès

Projekt VIA – sedačka vyrobená ze zbytku usní, Sybille Berger

Labyrinth chair, Studio Job, Statistocrat floor lamp, Atelier van Lieshout

